

Komentář k ceně vodného a stočného ve „Svazku vodovodů a kanalizací“ měst a obcí pro rok 2023

---

1. Cena vodného a stočného na rok 2023

Předsednictvo „Svazku vodovodů a kanalizací“ měst a obcí (dále jen Svazek) schválilo na svém zasedání dne 15. 11. 2022 cenu vodného a stočného od 1. 1. 2023 v obcích, městech a městysech Svazku ve výši **129,75 Kč** bez DPH (**142,72 Kč** vč. 10 % DPH) za 1 000 l pitné a odpadní vody.

Největší podíl nárůstu ceny je zapříčiněn zvýšením nákladů na elektrickou energii, kdy cena silové elektřiny se i po státním zastropování zvýšila oproti letošnímu roku čtyřikrát.

Svazek v minulých letech dokončil desítky vodohospodářských projektů s rozsahem investic více než 1,1 mld. Kč, které jsou podporovány dotacemi z Operačního programu Životní prostředí (z Evropské unie) a z dalších zdrojů. Investice jsou zaměřené na dostatek kvalitní pitné vody a čištění vod odpadních. Podmínkou čerpání těchto dotací bylo mimo jiné zajištění dostatečné tvorby prostředků na obnovu majetku Svazku, financované z ceny vodného a stočného. Takto vytvořené prostředky jsou pak součástí Plánu financování obnovy (PFO) a jsou každoročně využity na opravy a obnovu stávajících vodovodů a kanalizací.

V roce 2022 byla dokončena realizace jedné z nejdůležitějších akcí poslední dekády pod názvem „Pitná voda Jedovnicko I.“ za téměř 230 mil. Kč. Svazek dále ve spolupráci s VAS připravuje průzkum vhodných lokalit pro výstavbu nových velkokapacitních zdrojů pitné vody pro posílení páteřní vodovodní soustavy Velké Opatovice – Boskovice – Blansko a pro její rozšiřování. Tyto životně důležité akce si samozřejmě vyžádají další finanční náklady.

V roce 2023 budou zahájeny další významné dotované stavby:

- ČOV a kanalizace Suchý Žďárná, souběžně financuje Svazek obnovu podstatné části vodovodu ve Žďárné a část i na Suchém
- Vodovod Uhřice
- Kanalizace Svinošice, souběžně financuje Svazek obnovu podstatné části vodovodu

Cena vodného a stočného musí také garantovat skutečnost, že Svazek je schopen zafinancovat investiční i provozní náklady nejen u projektů, na které žádá dotaci, ale ufinancovat také provoz a postupnou obnovu veškerého majetku Svazku (Plán financování obnovy). V tomto směru takto Svazek financuje každoročně desítky staveb na území svých členských obcí. Pravděpodobně nejvýznamnější akcí tohoto druhu za dobu existence Svazku byl svým ojedinělým technickým řešením projekt „Blansko – přeložka kanalizačního výtlaku z ČS Kamenolom na ČOV Blansko – s využitím MVE“. Čistírna odpadních vod pro Blansko a okolí je netypicky postavena „na kopci“ v lokalitě Bačina. Všechny odpadní vody od 30.000 obyvatel se čerpají z centrální ČS Kamenolom na ČOV, denně se do výšky 40m vyčerpá na vzdálenost 670m téměř 5.000 m³ odpadních vod. Toto uspořádání vzniklé v 60-tých letech bylo možné změnit až v souběhu se stavbou rekonstrukce železničního koridoru. V rámci stavby se podařilo přeložit kanalizační výtlak do přístupné trasy mimo železniční těleso, společně se položilo rezervní potrubí, které je v běžném provozu využíváno jako přívod vyčištěné vody na malou vodní elektrárnu (MVE). Takto lze alespoň částečně využít potenciál energie na pokrytí nákladů na čerpání. Stavba vyřešila problematické části kanalizačního systému skupinové kanalizace Blansko, který slouží Blansku, jeho místním částem a obcím Ráječko, Spešov, Olomučany. Na jeho realizaci vynaložil Svazek do konce letošního roku více než 120 mil. Kč.

-

Tab. 1 Porovnání ceny za 1 000 litrů pitné vody a odpadní vody v roce 2023 a 2022 v cenách bez DPH:

	Cena bez DPH 2022 (Kč)	Cena bez DPH 2023 (Kč)	Rozdíl (Kč) 2023 - 2022	Změna 2023/2022 (%)
vodné	53,33	66,61	+ 13,28	+ 24,90
stočné	50,55	63,14	+ 12,59	+ 24,91
vodné+stočné	103,88	129,75	+ 25,87	+ 24,90

Tab. 2 Porovnání ceny za 1 000 litrů pitné vody a odpadní vody v roce 2023 a 2022 v cenách včetně DPH:

	Cena s 10% DPH 2022 (Kč)	Cena s 10% DPH 2023 (Kč)	Rozdíl (Kč) 2023 - 2022	Změna 2023/2022 (%)
vodné	58,66	73,27	+ 14,61	+ 24,91
stočné	55,61	69,45	+ 13,84	+ 24,89
vodné+stočné	114,27	142,72	+ 28,45	+ 24,91

Úprava ceny představuje pro čtyřčlennou rodinu, která spotřebuje 120 m³ za rok (průměrná spotřeba na okrese Blansko), zvýšení o cca 3 415 Kč ročně, tj. v průměru o 285 Kč měsíčně, je-li fakturováno vodné i stočné. V případě fakturace pouze vodného by navýšení činilo cca 1 753 Kč ročně, resp. 146 Kč měsíčně.

2. Faktory ovlivňující tvorbu ceny vodného a stočného

A. Struktura nákladů vodohospodářských společností

Náklady na provoz vodohospodářské infrastruktury se obecně vyznačují vysokou mírou tzv. fixních nákladů. Jedná se o náklady, které musí provozní společnost vynaložit bez ohledu na to, jaká je spotřeba vody ze strany zákazníků. Míra fixních nákladů se pohybuje okolo 80 % na vodném, na stočném je pak procento těchto nákladů ještě vyšší.

B. Náklady na obnovu majetku

Jak již bylo uvedeno výše, Svazek, jako příjemce dotací z OPŽP, má povinnost vytvářet takový objem finančních prostředků, aby byla v budoucnu zajištěna tzv. samofinancovatelnost obnovy veškerého majetku Svazku. Zejména za tímto účelem odvádí VAS Svazku nájemné. Ministerstvo zemědělství v poslední době začíná kontrolovat jak plnění PFO u jednotlivých vlastníků, tak samotnou strukturu těchto plánů. Výsledným stavem by měla být právě samofinancovatelnost obnovy vodohospodářského majetku.

C. Výše spotřeby vody

VAS, divize Boskovice provozuje ve Svazku 112 obcí (včetně jejich místních částí) a z tohoto počtu má 71 těchto katastrů méně než 500 obyvatel. Jedná se tedy o venkovský region s velice nízkou spotřebou vody z vodovodů pro veřejnou potřebu. Oproti průměrné spotřebě v ČR je spotřeba v okrese Blansko nižší o cca 20 %. O těchto 20 % by se mohla ponížít cena vodného a stočného v případě, kdyby spotřeba okresu Blansko byla stejná jako průměr v ČR.

D. Výtěžnost sítě

Co se týče výtěžnosti vodovodní sítě, tedy objemu fakturované vody přepočteného na 1 km vodovodu pro veřejnou potřebu, je rozdíl mezi naším regionem a průměrem v ČR ještě výraznější. Jestliže republikový průměr této hodnoty činí více než 6 000 tis. m³ vyfakturované (spotřebované) vody na jeden kilometr vodovodní sítě, potom ve Svazku je skutečnost více než o třetinu nižší, a to 3 922 tis. m³. Tato skutečnost vlastně znamená, že k dosažení stejného objemu fakturace vody, jaká je průměrně dosahovaná v ČR, musí VAS provozovat v našich podmínkách o třetinu delší vodovodní síť, než je v ČR obvyklé. A delší vodovodní (a samozřejmě i kanalizační) síť znamená vyšší náklady. Podobná situace je i u výtěžnosti z vodovodních přípojek. Zatímco v ČR je průměrná spotřeba v každé vodovodní přípojce cca 230 m³ za rok, v podmínkách Svazku se jedná o pouhých 139 m³, tedy opět o zhruba šedesátiprocentní hodnotu oproti republikovému průměru.

E. Zisk provozovatele

Zisk nemá zásadní vliv na výši ceny vodného a stočného ve Svazku. Pro rok 2023 se pohybuje **ve výši 2,98 %**. Vzhledem ke struktuře vlastnictví VAS, která je největší ryze českou firmou, vlastněnou pouze českými a moravskými obcemi a jejich Svazky, je zisk provozovatele součástí tzv. municipálního přínosu a je z něj vyplácena těmto vlastníkům infrastruktury dividenda.

3. Struktura a vliv nákladových kapitol a zisku na cenu vodného a stočného

A. Přímé náklady do infrastruktury

Přímé náklady do infrastruktury (tj. nájemné infrastruktury, které odvádí provozovatel Svazku a náklady na opravy a údržbu infrastruktury).

B. Povinné náklady vyplývající z legislativy

- Poplatky za podzemní vodu a poplatky za vypouštění odpadních vod,
- Náklady na likvidaci odpadu,
- Náklady na výměnu vodoměrů,
- Náklady na laboratorní rozbor pitných a odpadních vod.

C. Náklady na elektrickou energii

Přímé náklady na elektrickou energii (bez spotřeby el. energie v provozních a administrativních budovách).

D. Dodavatelské náklady na úpravu pitné i odpadní vody, nákup pitné vody a na čištění odpadních vod

Náklady na úpravu pitné a odpadní vody (tj. chemikálie), na nákup pitné vody (voda převzatá) a na dodavatelské čištění odpadních vod (voda vyčištěná).

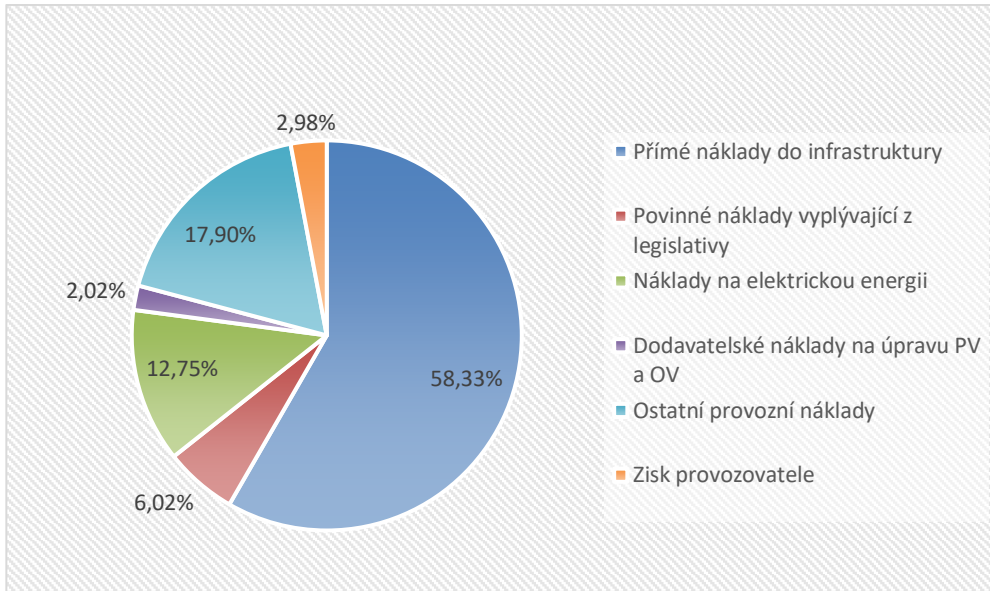
E. Ostatní provozní náklady a tržby mimo vodné a stočné

- Provozní náklady dodavatelské (plyn, materiál, služby atd.),
- Tržby mimo vodné a stočné (zejména předaná voda), které snižují celkové náklady,
- Náklady na dispečink (nepřetržitý monitoring objektů a řízení dodávky vody do jednotlivých objektů),
- Interní provozní náklady (odpisy, režie).

F. Zisk provozovatele

Zisk provozovatele: 2,98 % z celkových nákladů.

Graf 1 Struktura nákladových položek (%) - plán na rok 2023

Ing. Petr Fiala, ředitel VAS, divize Boskovice